

ПППЧ

Євген Михайлович

УДК 351.713:629.3.082.4(477)

ЕКСПЕРТИЗА ТА МИТНИЙ КОНТРОЛЬ АВТОКОСМЕТИКИ

EXAMINATION AND CUSTOMS CONTROL OF AUTOCOSMETICS

студент, Київський
національний торговельно-
економічний університет

У даній статті розглянуто особливості процедури митної і товарознавчої експертизи автокосметики, визначено їх спільні та відмінні риси. Відзначено, що виробники, постачальники та дистриб'ютори в таких умовах повинні приділяти пильну увагу питанням асортименту та якості своєї продукції, і зв'язку з цим актуальним є завдання визначення комплексу критеріїв формування споживчих властивостей автокосметики. Розроблено основні показники, критерії, методи та засоби ідентифікації автокосметики. Підсумовано, що існують лабораторні, експертні, розрахункові, органолептичні, соціологічні методи досліджень і кожен з них відрізняється сутністю та процедурою проведення, а вибір певного методу базується на завданні, яке потрібно вирішити.

* * *

В данной статье рассмотрены особенности процедуры таможенной и товароведческой экспертизы автокосметики, определено их общие и отличные черты. Отмечено, что производители, поставщики и дистрибьюторы в таких условиях должны уделять пристальное внимание вопросам ассортимента и качества своей продукции, и связи с этим актуальным есть задание определения комплексу критериев формирования потребительских свойств автокосметики. Разработаны основные показатели, критерии, методы и средства идентификации автокосметики. Подытожено, что существуют лабораторные, экспертные, расчетные, органолептические, социологические методы исследований и каждый из них отличается сущностью и процедурой проведения, а выбор определенного метода базируется на задании, которое нужно решить.

* * *

This research paper deals with the features of the procedure of customs and commodity examination of autocosmetics, their common and distinctive features are determined. It is urged that producers, suppliers and distributors in such conditions should pay special attention to the range and quality of their products, therefore in this regard, the task of determining a set of criteria for the formation of consumer properties of autocosmetics is urged. The basic indicators, criteria, methods and means of identification of autocosmetics are developed. The quality of samples of autocosmetics in the course of customs examination is assessed, and various (instrumental, organoleptic) methods are used when conducting an auto shampoo quality examination, that is, for assessment it is necessary to carry out an examination of the products, to establish the basic indicators which are necessary for identification and a substantiated conclusion about the quality of each sample. The market of autocosmetics is analysed which is filled mostly by goods of foreign companies offering products of natural origin for premium class cars of high price category, and products based on chemical components. It was investigated that for the most part, autocosmetics are sold as concomitant products and are offered by distributors and car dealers. The appropriate test methods are determined on the basis of established indicators. It has been described that the quality assessment of selected samples of auto shampoo must be carried out according to the indicators that most affect the functional and ergonomic properties, namely: washing ability, corrosion activity, impact on paint coating. It is emphasized that the main function of auto shampoo is the washing ability, it must have anti-corrosion properties, not leave traces after the washing and form a reliable and effective layer of protective film. It is concluded that there are laboratory, expert, calculation, organoleptic, sociological methods of research, and each of them is different in essence and procedure, thus the choice of a particular method is based on the task to be solved.

Ключові слова: митна справа, експертиза, методи, автокосметика, митні експертизи, експертиза товарів

Ключевые слова: таможенное дело, экспертиза, методы, автокосметика, таможенные экспертизы, экспертиза товаров

Keywords: customs, examination, methods, autocosmetics, customs examinations, commodity examination

ВСТУП

Зовнішня торгівля в усі часи мала велике значення для розвитку економіки багатьох країн. Історія не знає прикладів економічного процвітання країни, яка перебувала б у господарській ізоляції від зовнішнього світу. Митний контроль та митне оформлення товарів займають провідне місце в системі інструментів здійснення митної справи. Від ефективності застосованих заходів до товарів, що переміщуються через митний кордон України, процедур митного контролю та митного оформлення залежить від повноти виконання всього комплексу завдань, покладених на митні органи: виявлення контрабанди й порушень митних правил, сплата до Державного бюджету податків і зборів, виконання вимог державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності

тощо. Все це обумовлює актуальність дослідження митного контролю та оформлення товарів, експертизи в митних цілях та організаційно-правового забезпечення цих процесів.

МЕТОЮ СТАТТІ є розгляд особливостей процедури митної і товарознавчої експертизи автокосметики, та визначення їх спільних та відмінних рис.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методи дослідження які використовувались при підготовці даного дослідження, мали на меті аналіз ринку автокосметики натурального походження для автомобілів високої цінової категорії преміум класу, так і продукцію на основі хімічних компонентів. Під час написання статті застосовано методи аналізу і синтезу, узагальнення, порівняння.

РЕЗУЛЬТАТИ

В Україні проблемам митного оформлення експертизи товарів до останнього часу не приділялося належної уваги. Окремі питання, що стосуються цієї теми, знайшли своє відображення в працях цілого ряду дослідників. Однак, не применшуючи ролі й значущості доробку попередніх науковців, необхідно визнати, що в Україні досі немає спеціальних досліджень проблематики митного контролю та митного оформлення товарів, що і зумовило вибір теми випускної кваліфікаційної роботи.

По мірі розвитку економіки, науки і техніки, зміни потреб населення, розширення знань про товар, змінюються й вимоги, що пред'являються до товарів. Не винятком є автокосметика, до якої сьогодні споживачі пред'являють високі вимоги.

Виробники, постачальники та дистриб'ютори в таких умовах повинні приділяти пильну увагу питанням асортименту та якості своєї продукції. У зв'язку з цим актуальним можна вважати завдання визначення комплексу критеріїв формування споживчих властивостей

автокосметики. Не менш важливим є завдання об'єктивної і достовірної оцінки якості виробленої продукції на ринку автокосметики.

У число засобів автокосметики входять різноманітні шампуні, воски та поліролі, а також засоби для очищення салону авто, включаючи панель. Автошампуні використовуються при ручному митті, вони ефективно видаляють всілякі забруднення з кузова машини, включаючи масляні плями, сіль, сажу тощо. Для безконтактної мийки застосовують піну, яка розводиться водою. Для очищення двигуна використовуються аерозолі, які видаляють бруд, дорожній пил, мастило тощо. Скло машини, а також пластикові деталі чистять засобом для скла, які не залишають розлучень і швидко справляються з забрудненням.

На сьогодні в Україні на ринку автокосметики діють різного роду дистриб'ютори товарів автокосметики для авто, а сама продукція в багатьох випадках експортується. У табл. 1 представлено основних продавців автокосметики в Україні.

Таблиця 1

Основні дистриб'ютори та продавці автокосметики в Україні

Група продавців	Назва
Мережі гіпермаркетів:	Епіцентр, Нова Лінія, Fozzy, Ашан, Караван, МегаМаркет
Мережі АЗС:	КЛЮ, УкрАвто, ТНК, АНР
Спеціалізовані автомагазини:	АТЛ, РІТЛІНЕ, БазаАвтоЗвука, КІНГ АВТО, Автозабота, Агро-союз, АВТОГАРАНТ Київ, АВТОГАРАНТ Бровари
Інтернет магазини:	АТЛ, Авторадіо, webauto, МОБІЛЛІАК, БазаАвтоЗвука, Автозабота, Автопрайм, ЮнікТрейд, АХХА, РІТЛІНЕ, Tradeauto, OilMart, EXIST.UA, АвтоHELP, АВТОАПТЕКА, Zakupka.com, Avtooil.vn.ua

Ринок автокосметики насичений здебільшого товарами закордонних компаній, що пропонують продукцію натурального походження для автомобілів високої цінової категорії преміум класу, так і продукцію на основі хімічних компонентів. Здебільшого автокосметика продається як супутня продукція та пропонується дистриб'юторами та дилерами автомобілів.

Класифікація автокосметики здійснюється згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (далі – УКТ ЗЕД), яка є товарною номенклатурою Митного тарифу України.

Митний тариф України, в основу якого покладено нову версію УКТ ЗЕД, побудовану на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів Всесвітньої митної організації (ГС) 2012 р. і Комбінованої номенклатури Європейського Союзу, затверджений Законом України від 19 вересня 2013 р. № 584-VII «Про Митний тариф України» (584-18 від 01.01.2017) [1]. Цей Закон набрав чинності з 1 січня 2014 р..

Стосовно автокосметики, то вона відноситься до розділу VI. Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості.

- Група 34. Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, «стоматологічний віск» і суміші на основі гіпсу для стоматології

- Група 38. Різноманітна хімічна продукція. Проаналізувавши дані сайту Державної фіскальної

служби України [1], дійшли до висновку, що протягом останніх 5 років автокосметика відносилася до групи 34 «Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, «стоматологічний віск» і суміші на основі гіпсу для стоматології» та до групи 38 «Різноманітна хімічна продукція».

Якщо брати в розрізі груп, то безпосередньо автокосметика має наступні коди УКТ ЗЕД [1]:

- 3401 Мило; поверхнево-активні органічні речовини та мийні засоби, які застосовуються як мило, у формі брусків, брикетів або фігурних формованих виробів з вмістом або без вмісту мила; поверхнево-активні органічні речовини та засоби для миття шкіри у вигляді рідини або крему, розфасовані для роздрібною торгівлі, які містять або не містять мило; папір, вата, повсть, фетр та неткані матеріали, просочені або покриті (частково або повністю) милом чи детергентом: 3401 20 – мило в інших формах;

- 3402 «Поверхнево-активні речовини, засоби для прання, миття та чищення»:

- 3402 20 – засоби, розфасовані для роздрібною торгівлі;

- 3402 90 – інші;

- 3403 Мастильні матеріали (включаючи мастильно-охолоджувальні емульсії для різальних інструментів, засоби для полегшення вигвинчування болтів або гайок, засоби для видалення іржі або антикорозійні засоби та засоби для полегшення видалення з форм

виробів, виготовлені на основі мастильних матеріалів), а також засоби, які використовують для масляної або жирової обробки текстильних матеріалів, шкіри, хутра та інших матеріалів, крім засобів, що містять як основний компонент 70 мас. % або більше нафти або нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних мінералів:

- із вмістом нафти або нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних мінералів;
- інші:

4) 3405 Вакси та креми для чищення взуття, мастики, полірувальні засоби для догляду за меблями, підлогою, кузовами транспортних засобів, склом або металом, пасти для чищення, порошки та аналогічні засоби (у тому числі папір, вата, повсть, фетр, неткані матеріали, пластмаси або гума пориста, просочені або вкриті цими речовинами), за винятком восків товарної позиції 3404:

- 3405 20 00 00 – полірувальні засоби, мастики та аналогічні засоби для догляду за дерев'яними меблями, підлогами або іншими дерев'яними поверхнями;
- 3405 30 00 – полірувальні засоби та аналогічні засоби для догляду за кузовами транспортних засобів, крім полірувальних засобів для металів;
- 3405 40 00 00 – пасти, порошки та інші засоби для чищення;

3405 90 – інші:

5) 3811 Антидетонатори, антиоксиданти, інгібітори смолоутворення, загусники, антикорозійні препарати та інші готові присадки, добавки для нафтопродуктів (включаючи бензин) або для інших рідин, які використовують з тією самою метою, що й нафтопродукти:

- антидетонатори;
- присадки до мастил;
- 3811 90 00 00 – інші.

6) 3820 00 00 Антифризні препарати та готові рідкі протиобліднувальні суміші:

- 3820 00 00 10 – що використовуються для промислового складання моторних транспортних засобів;
- 3820 00 00 90 – інші.

Для проведення товарознавчої характеристики нами обрано один з видів товарів автокосметики – це миючі засоби, зокрема автошампуні.

Обов'язково треба проконтролювати чи дотримуються виробники зазначених вимог та чи вірне маркування. До методів досліджень потрібно віднести органолептичні методи, маркування і фізико-хімічні методи оцінки автошампуню. Візьмемо 5 зразків, які представлені на українському ринку.

Характеристика досліджуваних об'єктів наведена у табл. 2.

Таблиця 2

Характеристика досліджуваних зразків автошампуню

Характеристика досліджуваних зразків					
Зовнішній вигляд					
Торговельна марка, модель	Turtle Wax Zip Wax	ATAS AUTOBELLA LAVAINCERA	DoctorWax	Dannev ECO FC	Sheron
Країна-виробник	Великобританія	Італія	США	Україна	Чехія
Характеристика	Ефективний і високоякісний шампунь для ручного миття	Спеціальна формула ефективно очищає лакофарбове покриття авто. З полірування ефектом	Видаляє різні забруднення Підсилює блиск і яскравість фарби.	Спеціальна формула глибоко очищає і захищення. Насичена і стабільна піна	Дуже добре прибирає бруд на поверхні автомобіля, не пошкоджуючи при цьому восковий захисний шар.
Обсяг	0,5	1	0,3	1	0,5
Ціна, грн.	146,00	108,00	103,00	60,00	66,00
Термін / умови зберігання.	24 місяці / при температурі не вище + 30°C	24 місяці / при температурі не вище + 30°C	24 місяці / при температурі не вище + 30°C	24 місяці / при температурі не вище + 30°C	24 місяці / при температурі не вище + 30°C
Склад	Фосфати, рН, ПАВ, Спирт, антикорозійні добавки, ароматизатор	Фосфати, рН, ПАВ, Спирт, антикорозійні добавки, ароматизатор	рН, ПАВ, Спирт, антикорозійні добавки, ароматизатор	Фосфати, рН, ПАВ, Спирт, антикорозійні добавки, ароматизатор	Фосфати, рН, ПАВ, Спирт, антикорозійні добавки, ароматизатор
Загальна оцінка	Відміно	Добре	Добре	Добре	Добре
Пакування	Відміно	Відміно	Відміно	Відміно	Відміно
Маркування	Добре	Добре	Добре	Добре	Добре

При проведенні експертизи якості автошампуню використовують різні (інструментальні, органолептичні) методи, тобто для оцінки необхідно провести огляд виробів, встановити базисні показники, які потрібні для ідентифікації та обґрунтованого висновку про якість кожного зразка. На основі встановлених показників визначають відповідні методи випробувань.

Основна функція автошампуню є миюча здатність, він повинен володіти антикорозійними властивостями, не залишати після мийки слідів, і утворювати надій-

ний і ефективний шар захисної плівки.

Оцінку якості обраних зразків автошампуню необхідно проводити за показниками згідно, які найбільше впливають на функціональні та ергономічні властивості, а саме: миюча здатність, корозійна агресивність, вплив на лакофарбове покриття. Показники якості автошампуню наведені у табл. 3.

Після проведення органолептичних досліджень проводимо фізико-хімічні дослідження, які наведені у табл. 4.

Таблиця 3

Основні показники якості авто шампунів

Об'єкт дослідження	Показник якості та його значення		
	Миюча здатність	Корозійна агресивність	Вплив на лакофарбове покриття
Turtle Wax Zip Wax	Сильно пінистий засіб, високі миючі властивості	Не агресивний, не спричиняє появу корозій	Добре знижує абразивні властивості бруду до пошкодження авто.
ATAS AUTOBELLA LAVAINCERA	Глибоко очищує та має високі властивості до миття автомобілю.	Не агресивний, не спричиняє появу корозій	Створює поверхню гідрофобний шар (як якісний поліроль), забезпечуючи захист покриття.
DoctorWax	Містить нанотехнологію. Високоактивна суміш очищувачів і восків. Відмінні пінні властивості. Активне висихання перевершує змивні властивості	Не агресивний, не спричиняє появу корозій	Залишає блискучу водовідштовхувальну плівку, яка скачує воду в краплі на поверхні, містить антикорозійні компоненти.
Dannev ECO FC	Стойка піна, хороші властивості миття пилу та бруду	Ризик виникнення корозій при використанні під прямими сонячними променями	Містить воски, які надають лакофарбовому покриттю автомобіля водовідштовхуючі властивості, блиск і деякий захист від агресивних факторів зовнішнього середовища.
Sheron	Високі піноутворюючі характеристики, не залишає забруднень та розводів, високі миючі властивості навіть у жорсткій воді	Не агресивний, не спричиняє появу корозій	Не пошкоджує лаковані та пластмасові поверхні. Не деформує лакофарбове покриття

Таблиця 4

Основні хімічні компоненти авто шампунів, як об'єктів дослідження

Об'єкт дослідження	Хімічні компоненти					
	Фосфати	Рівень pH	ПАР	Спирт	Антикорозійні добавки	Інші компоненти
Turtle Wax Zip Wax	1%	2%	15%	15%	1%	Приємний стійкий запах
ATAS AUTOBELLA LAVAINCERA	1%	Нейтральний	24%	10%	2%	Ароматичні добавки в межах 2%. Приємний стійкий запах
DoctorWax	Відсутні	2%	12,5%	15%	2,5%	Аромати,приємний стійкий запах
Dannev ECO FC	1%	3%	18,5%	10%	1%	Ароматичні добавки в межах 4%. Приємний стійкий запах
Sheron	Відсутні	Нейтральний	15,3%	10%	3%	Ароматний

Розглянувши основні хімічні компоненти, можемо зробити висновок, що у складі авто шампунів переважає вода. Разом з тим, одним з ключових хімічних компонентів є спирт та ПАР. Мізерні значення таких хімічних компонентів, як фосфати, антикорозійні та ароматизаційні компоненти.

Отже, існують лабораторні, експертні, розрахун-

кові, органолептичні, соціологічні методи досліджень. Кожен з них відрізняється сутністю та процедурою проведення. Вибір певного методу базується на завданні, яке потрібно вирішити. Для того, щоб отримати достовірну інформацію, необхідну для проведення досліджень, потрібно правильно обрати методи.

Список використаних джерел

1. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. URL: <http://ares.ua/uk/codesearch> (дата звернення: 17.03.2018).
2. Автокосметика. Електронний ресурс. URL: <http://eraparts.com.ua/products/motorna-khimija/158/1/> (дата звернення: 17.03.2018).
3. Батутіна А.П., Смченко І.В. Експертиза товарів. Львів: видавництво Львівської комерційної академії, 2010. 312 с.
4. Брачук А.О. Митні експертизи: поняття, характеристика та види. Митна справа. 2015. № 3. С. 62-67.
5. Войнаш Л.Г., Дудла І.О., Козьмич Д.І., Павловська Н.В., Приходько М.В. Товарознавство непродовольчих товарів. Київ: НМЦ «Укоопосвіта», 2004. Ч. 1. 436 с.

References

1. Ukrainian classification of commodities of foreign economic activity. URL: <http://ares.ua/uk/codesearch> (last accessed: 17.03.2018). (in Ukrainian).
2. Autocosmetics. URL: <http://eraparts.com.ua/products/motorna-khimija/158/1/> (last accessed: 17.03.2018) (in Ukrainian).
3. Batutina A.P., Yemchenko I.V. Examination of commodities. Lviv: publishing house of the Lviv commercial academy, 2010. 312 p. (in Ukrainian).
4. Brachuk A.O. Customs expertise: concept, characteristics and types. Mytna sprava. 2015. № 3. pp. 62-67. (in Ukrainian).
5. Voinash L.H., Dudla I.O., Kozmych D.I., Pavlovska N.V., Prykhodko M.V. Commodity study of nonfood goods. Kyiv: NMTs «Ukooposvita», 2004. Vol. 1. 436 p.